

Список використаних джерел

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 р. № 2258-VIII, зі змінами і доповненнями, внесеними Законом України № 2597-IX від 20.09.2022 URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>(дата звернення: 20.09.2023)
2. International standard on quality management 1 (ISQM1) URL: <https://www.iaasb.org/publications/international-standard-quality-management-isqm-1-quality-management-firms-perform-audits-or-reviews>(дата звернення: 24.09.2023)
3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-auditu> (дата звернення: 29.09.2023)

*Юрченко Олександр Анатолійович,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ВОЄННІ ПІЛЬГИ ІЗ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ: ОГЛЯД ЗМІН ДО ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

За час повномасштабного вторгнення російської федерації до України законодавцями було внесено ряд змін в частині оподаткування діяльності суб'єктів господарювання. Податкова система України у воєнний час зазнає постійних змін та коливань. Вагоме місце в частині наповнення бюджетів органів місцевого самоврядування відіграють місцеві податки і збори.

Відповідно до чинного податкового законодавства [1, 2] були прийняті воєнні пільги щодо нарахування і сплати податків на майно, екологічного податку та спрощеної системи оподаткування для платників єдиного податку 4 групи (зокрема, сільськогосподарських товаровиробників). Воєнні пільги стосувалися скасування сплати вище перелічених податків за знищене чи пошкоджене нерухоме майно, якщо воно було розташоване на територіях визначених Постановою Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 року № 1364 (далі – Перелік територій). Це зокрема території земельні ділянки, яких: перебувають у консервації; ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, забруднені вибухонебезпечними предметами; непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами [3].

Так, екологічний податок не нараховується та не сплачується за об'єкти оподаткування, що виникають на: територіях, включених до Переліку територій; земельних ділянках, забруднених вибухонебезпечними

предметами, або які були визнані потенційно забрудненими вибухонебезпечними предметами. Підставою для такої операції є подання платником податку до органів місцевого самоврядування, зокрема військової або військово-цивільної адміністрації (далі – Органу) заяви про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами; прийняття Органом рішення про звільнення від справляння плати за землю за земельну ділянку, зазначену у такій заяві.

Воєнні пільги щодо податків на майно представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Воєнні пільги в частині нарахування та сплати податків на майно*

Об'єкт оподаткування	Платники податків	
	Фізичні особи	Юридичні особи
<i>Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки</i>		
Об'єкт нерухомості, який розташований на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України	Не нараховують та не сплачують податок: - за 2021 та 2022 роки – за об'єкти житлової нерухомості; - з 1 березня 2022 року по 31 грудня 2022 року – за об'єкти нежитлової нерухомості; - у 2023 році – з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому завершено бойові дії або тимчасову окупацію на відповідній території.	Не нараховують та не сплачують податок: - з 1 березня 2022 року по 31 грудня 2022 року; - у 2023 році – з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому завершено бойові дії або тимчасову окупацію на відповідній території.
<i>Земельний податок та / або орендна плата</i>		
Площі земельних ділянок, які розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України	Не нараховують та не сплачують податок: - 2022 рік – з 1 січня до 31 грудня; - 2023 рік – з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому було завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території;	Не нараховують та не сплачують податок: - 2022 рік – з 1 березня до 31 грудня; - 2023 рік – з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому було завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 2].

Не сплачується земельний податок за ділянки, які:

- 1) перебувають у консервації;

2) забруднені вибухонебезпечними предметами, про що є дані у Державному земельному кадастрі, в тому числі по земельних ділянках, обстежених операторами протимінної діяльності;

3) розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) активні бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, забруднені вибухонебезпечними предметами. Підставою є: затверджений Перелік територій; заява платника до органу місцевого самоврядування про потенційне забруднення земельної ділянки вибухонебезпечними предметами; рішення органу місцевого самоврядування про встановлення податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів щодо земельної ділянки; відомості Державного земельного кадастру.

4) непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами [2].

Річна сума платежу за такі земельні ділянки визначається пропорційно до кількості місяців, в яких земельна ділянка була визнана придатною для використання.

Платники єдиного податку четвертої групи, які володіють на умовах власності або оренди площами сільськогосподарських угідь, землями водного фонду можуть не нараховувати та не сплачувати єдиний податок до місцевого бюджету при умові, якщо на таких земельних ділянках ведуться активні бойові дії або території тимчасово окуповані збройними формуваннями російської федерації. Не оподатковуються єдиним податком земельні ділянки, які: перебувають у консервації; забруднені вибухонебезпечними предметами; непридатні для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.

Отже, за результатами проведеного дослідження розкриті особливості пільгового оподаткування суб'єктів господарювання в частині нарахування та сплати місцевих податків в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 03.09.2023 URL: Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Дата звернення 08.10.2023).
2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно: Закон України від 11 квітня 2023 року № 3050-IX Дата оновлення: 11.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3050-20#Text> (Дата звернення 08.10.2023).
3. Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 року № 1364. Дата оновлення:

23.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1364-2022-п#Text>
(Дата звернення 08.10.2023).

Якімова А.,
здобувачка рівня вищої освіти;
науковий керівник:
Артюх Оксана Валентинівна,
доктор економічних наук, професор;
Одеський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ПРИНЦИПУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ В АУДИТІ

В сучасних умовах швидкого розвитку глобального бізнесу та високих вимог до достовірності фінансової звітності, аудит набуває все більшого значення. Проте, найважливішою передумовою довіри до результатів аудиторської діяльності є додержання аудиторами принципів незалежності.

Аудит є ефективним механізмом контролю, спрямованим на підтвердження або виявлення недоліків у фінансовій звітності підприємства, що є критичним для інвесторів, кредиторів та інших учасників ринку капіталу. Проте, для забезпечення довіри до аудиторської діяльності, важливо, щоб аудитори діяли відверто та об'єктивно. Принципи незалежності в аудиті відіграють ключову роль у забезпеченні цієї об'єктивності та вірогідності.

Основні проблеми, які виникають у контексті забезпечення незалежності, можна навести у табл.

Таблиця

Проблеми, які виникають у контексті забезпечення незалежності.

Проблема	Тлумачення
Конфлікти інтересів	Однією з найпоширеніших проблем є можливість виникнення конфліктів інтересів між аудитором та клієнтом. Наприклад, якщо аудитор надає консультаційні послуги тій же компанії, фінансовий інтерес може вплинути на об'єктивність його аудиторських висновків. Важливо ретельно виявляти та управляти такими конфліктами інтересів.
Вплив зовнішніх факторів	Політичний тиск, громадська думка та інші зовнішні фактори можуть вплинути на незалежність аудиторської діяльності. Наприклад, гучні події або глобальні економічні кризи можуть стати причиною тиску на аудиторів, що може підірвати їхню об'єктивність.
Недостатнє регулювання	Не завжди законодавство надає достатньо чіткі вказівки щодо незалежності аудиторів. Відсутність чітких правил призводить до недоліків у забезпеченні незалежності. Важливо посилення регулювання та розробка більш чітких нормативів.

Джерело: розроблено автором.